

Løsningsforslag til kapittel 6

Skatterett for økonomistudenter – oppgavesamling, 2. utgave

Med mindre annet er opplyst, er det anvendt regler, satser og beløpsgrenser for inntektsåret 2018.

Oppgave 6-1

a) I virksomhet er det fradragrett for konstaterte tap på kundefordringer, jf. § 6-2. Før tap kan føres med skattemessig virkning, må det tas stilling til om vilkårene i FSFIN § 6-2-1 er oppfylt.

- 1) For kundefordring på 55 600 kroner hvor inkasso ikke har resultert i at kundefordringen er innbetalt, er kravet for å kostnadsføre fordringen som tapt oppfylt, jf. skatteloven § 6-2 andre ledd og FSFIN § 6-2-1 første ledd bokstav a.
- 2) Verken den aktivitet som er utvist for å inndrive kundefordringen eller den tid som har gått, er tilstrekkelig til å tapsføre fordringen på 38 200 kroner, jf. FSFIN § 6-2-1 første ledd bokstav b og bokstav a.
- 3) Kundefordringen på 40 400 kroner, hvor kunden har gått konkurs, oppfyller vilkårene for konstatert tap, jf. FSFIN § 6-2-1 først ledd bokstav c.

b) Sum konstaterte tap på kundefordringer

Bokførte konstatert tap i foreløpig regnskap	120 580
Kundefordring, forgjeves inkasso	55 600
Kundefordring, konkurskunde	40 400
Sum konstaterte tap i 20X2	216 580

c) Ny skattemessig saldo på kundefordringer pr. 31.12.20X2

Pålydende verdi	2 458 600
Kundefordring, forsøkt inkasso	(55 600)
Kundefordring, konkurskunde	(40 400)
Kundefordringer per 31.12.20X2 før avsetning	2 362 600

Beregning av skattemessig nedskrivning av kundefordringer for 20X2, jf. skatteloven § 14-5:

$$\frac{192\,400 + 216\,580}{234\,532\,300 + 245\,457\,900} \times 4 \times 2\,362\,600 = \mathbf{8\,052\, \text{kroner}}$$

Samlet skattemessig fradrag for tap på kundefordringer:

Ved beregning av skattemessig fradrag for tap på kundefordringer skal skattemessig avsetning etter sjablongreglene for forrige inntektsår inntektsføres, jf. § 14-5 fjerde ledd bokstav e. Teknisk gjør vi dette ved å tilbakeføre avsetningen når vi beregner det skattemessige fradraget for tap.

Konstaterte tap	216 580
Sjablongavsetning 20X2	8 052
Sjablongavsetning 20X1	(7 822)
Skattemessig fradrag for tap på kundefordringer i 20X2	216 810

Oppgave 6-2

a) Sum konstaterte tap på kundefordringer

Bokført konstatert tap i 2X02 i foreløpig regnskap	216 000
Kundefordring eldre enn 6 mnd. og purret minst tre ganger*	60 000
Sum konstaterte tap i 20X2	276 000

*Vilkårene i FSFIN § 6-2-1 første ledd bokstav b er oppfylt.

b) Beregning av skattemessig nedskrivning av kundefordringer for 20X2, jf. skatteloven § 14-5 fjerde ledd:

$$\frac{276\,000 + 240\,000}{18\,460\,000 + 19\,210\,000} \times 4 \times 960\,000 = \mathbf{52\,600 \text{ kroner}}$$

Samlet skattemessig fradrag for tap på kundefordringer:

Konstaterte tap	276 000
Sjablongavsetning 20X2	52 600
Sjablongavsetning 20X1	(46 562)
Skattemessig fradrag for tap på kundefordringer i 20X2	282 038

Oppgave 6-3

a) Sum konstaterte tap på kundefordringer følger av oppgaveteksten og utgjør 80 400 kroner. I virksomhet kan det kreves fradrag for konstaterte tap på kundefordringer, jf. skatteloven § 6-2.

b) Beregning av skattemessig nedskrivning av kundefordringer for 20X2, jf. skatteloven § 14-5 fjerde ledd:

$$\frac{80\,400 + 68\,420}{30\,855\,530 + 28\,482\,522} \times 4 \times 2\,840\,200 = \mathbf{28\,493 \text{ kroner}}$$

Samlet skattemessig fradrag for tap på kundefordringer:

Konstaterte tap	80 400
Sjablongavsetning 20X2	28 493
Sjablongavsetning 20X1	(25 886)
Skattemessig fradrag for tap på kundefordringer i 20X2	83 007

c) Tap på fordring som ikke er knyttet til mengdegjeldsbrev kan det ikke kreves fradrag utenfor virksomhet, med mindre fordringen har oppstått gjennom en skattepliktig transaksjon, se skatteloven § 6-2, § 9-4 og § 9-3 første ledd bokstav c nr. 3. Markus får derfor ikke fradrag for

tapet. I den utstrekning Markus har utestående krav på renter, kan han kreve fradrag for denne del av tapet, da renteinntekter er skattepliktige, jf. § 5-20, og dermed er tapt krav på forfalte renter fradragsberettiget.

Oppgave 6-4

Det kan kreves fradrag for kostnad til forbrukte og solgte varer etter § 6-1. Tidfestingsreglene for varekostnader i § 14-5 er utformet med utgangspunkt i regnskapslogikk. Fradragsberettiget kostnad fremkommer ved å justere årets varekjøp med beholdningsendring, hvor beholdningene er verdsatt til skattemessig verdi.

Varebeholdninger skal vurderes til anskaffelseskost, jf. § 14-5 andre ledd. Regnskapsmessig nedskrivning for ukurans må tillegges inngående og utgående regnskapsmessig verdi av varelageret for å komme fram til anskaffelsesverdien.

	31.12.20X1	31.12.20X2
Regnskapsmessig verdi	904 600	856 400
Reversering av ukuransnedskrivning	38 000	45 500
Skattemessig verdi	942 600	901 900
Inngående beholdning	942 600	
Varekjøp	10 000 000	
Utgående beholdning	(901 900)	
Skattemessig varekostnad	10 040 700	

Oppgave 6-5

Inngående beholdning 01.01.	1 840 000
Varekjøp	10 120 000
Utgående beholdning	(1 960 000)
Skattemessig varekostnad	10 000 000

Se løsningen til oppgave 6-4 for begrunnelse.

Oppgave 6-6

Inngående beholdning 01.01.	850 000
Varekjøp	5 750 000
Utgående beholdning	(1 000 000)
Skattemessig varekostnad	5 600 000

Se løsningen til oppgave 6-4 for begrunnelse.

Oppgave 6-7

a) Skattemessig varekostnad i 20X2

For å beregne skattemessig varekostnad, har vi her behov for å finne varekjøpet. Vi benytter de oppgitte regnskapsmessige tallene for å finne dette.

Varebeholdning 01.01.	11 000 000
Varebeholdning 31.12.	14 000 000
Beholdningsendring	3 000 000
Varekostnad	158 400 000
Varekjøp	161 400 000

Vi kan deretter beregne skattemessig fradragsberettiget varekostnad.

Inngående beholdning 01.01.	12 400 000
Varekjøp	161 400 000
Utgående beholdning	(15 000 000)
Skattemessig varekostnad	158 800 000

Se løsningen til oppgave 5-4 for begrunnelse. Vi ser at forskjellen mellom regnskapsmessig og skattemessig varekostnad består av endringen i ukuransnedskrivning. Som følge av at avsetningen i regnskapet for ukurans er redusert gjennom året med 400 000 kroner, fører dette til en kreditpostering i resultatregnskapet som ikke får skattemessig virkning. Derfor blir den skattemessige varekostnaden 400 000 kroner høyere enn den regnskapsmessige varekostnaden.

- b) Fradragsberettiget tap på kundefordringer består av konstaterte tap, jf. § 6-2 og regler i FSFIN, og endring i skattemessig avsetning for tap, jf. § 14-5 fjerde ledd. Konstatert tap er regnskapsført med **380 000 kroner**. Konstatert tap er fradragsberettiget i alminnelig inntekt, jf. § 6-2 andre ledd.

Regnskapsmessig verdi på fordringene er 41 300 000 kroner. Verdien fremkommer etter at pålydende er redusert med regnskapsmessig avsetning for tap på 400 000 kroner. Pålydende verdi er 41 700 000 kroner. Beregning av skattemessig nedskrivning av kundefordringer for 20X2, jf. skatteloven § 14-5 fjerde ledd:

$$\frac{144\,000 + 380\,000}{360\,000\,000 + 358\,000\,000} \times 4 \times 41\,700\,000 = \mathbf{121\,731\, \text{kroner}}$$

Konstatert tap	380 000
Skattemessig avsetning, jf. § 14-5	121 731
Skattemessig avsetning forrige år	(120 000)
Skattemessig fradrag	381 731

c) Beregning av midlertidige forskjeller og endring i midlertidige forskjeller

Beregning av midlertidige forskjeller	01.01.	31.12.	Endring
Kundefordringer			
Regnskapsmessig verdi	33 000 000	41 300 000	
Skattemessig verdi	33 380 000	41 578 269	
Midlertidig forskjell	(380 000)	(278 269)	(101 731)
Varige driftsmidler			
Regnskapsmessig verdi	8 000 000	8 800 000	
Skattemessig verdi	6 400 000	7 180 000	
Midlertidig forskjell	1 600 000	1 620 000	(20 000)
Varebeholdning			
Regnskapsmessig verdi	11 000 000	14 000 000	
Skattemessig verdi	12 400 000	15 000 000	
Midlertidig forskjell	(1 400 000)	(1 000 000)	(400 000)
Sum			(521 731)

d) Alminnelig inntekt

Ved beregning av alminnelig inntekt må det korrigeres for permanente forskjeller. I tillegg til postene som ikke er fradragsberettiget, må det korrigeres for utbytte på 80 000 kroner, som er inntektsført som finansinntekt. Gyrturt AS er omfattet av fritaksmetoden, så mottatt utbytte er unntatt fra skatteplikt etter § 2-38 andre ledd bokstav a. 3 % av mottatt utbytte skal inntektsføres, jf. § 2-38 sjettede ledd, med 2 400 kroner.

Beregning av permanente forskjeller

Ikke fradragsberettigede renter	800 000
Renter på tilbakebetalt skatt, jf. § 5-60	(18 000)
Representasjon, jf. 6-21	38 000
Gaver til ansatte	24 000
Mottatt utbytte (fritaksmetoden)	(80 000)
3 % inntektsføring utbytte, jf. § 2-38 sjettede ledd	2 400
Sum	766 400

Beregning av alminnelig inntekt

Resultat før skatt i regnskapet (overskudd)	11 333 000
Permanente forskjeller (inntektseffekt)	766 400
Endring midlertidige forskjeller (kostnadseffekt)	(521 731)
Alminnelig inntekt	11 577 669

Oppgave 6-8

a) For henvisninger og forklaring, se løsningen til oppgave 6-7.

Inngående beholdning 01.01.	1 260 000
Varekjøp	20 000 000
Utgående beholdning	(1 600 000)
Skattemessig varekostnad	19 660 000

b) Endring i avsetning for tap på kundefordringer

Selskapet har ingen konstaterte tap i 20X2 og heller ikke i 20X1. Vi forutsetter at selskapet ikke har adgang til å benytte regelen i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav d for nystartet virksomhet. Det blir ingen skattemessig nedskrivning av fordringsmassen per 31.12.20X2, jf. § 14-5 fjerde ledd bokstav b.

Den skattemessige avsetningen per 31.12.20X1 på 100 000 kroner må inntektsføres (tilbakeføres) i 20X2, og øker dermed alminnelig inntekt, jf. § 14-5 fjerde ledd bokstav e. Se for øvrig svaret på c) nedenfor.

c) Endring i midlertidige forskjeller

Beregning av midlertidige forskjeller	01.01.	31.12.	Endring
Kundefordringer			
Regnskapsmessig verdi	168 000	189 000	
Skattemessig verdi	63 000	289 000	
Midlertidig forskjell	105 000	(100 000)	205 000
Varige driftsmidler			
Regnskapsmessig verdi	640 000	600 000	
Skattemessig verdi	500 000	400 000	
Midlertidig forskjell	140 000	200 000	(60 000)
Varebeholdning			
Regnskapsmessig verdi	900 000	1 600 000	
Skattemessig verdi	1 260 000	1 600 000	
Midlertidig forskjell	(360 000)	0	(360 000)
Sum	(115 000)	100 000	(215 000)

Beregningsteknisk forklaring

Vi har her satt opp beregningen på samme vis som i Skatteetatens forskjellskjema. At vi har negativ sum per 01.01 for midlertidige forskjeller, betyr at vi har en eiendel som benevnes «utsatt skattefordel» i balansen på dette tidspunktet, forutsatt at regnskapsreglene tillater balanseføring. At netto midlertidige forskjeller per 31.12. er positiv, betyr at vi har en gjeldspost som benevnes «utsatt skatt» i balansen. I dette tilfellet går vi fra å ha en regnskapsmessig eiendel i balansen 01.01. til å få en regnskapsmessig gjeld i balansen per 31.12. For å få denne regnskapsmessige virkningen, må det posteres kredit i balansen, med motpost debet i resultatregnskapet. Denne regnskapsmessige logikken kan vi bruke til å forsikre oss om at vi lar endring i midlertidige forskjeller få riktig fortegn, når vi regner om fra regnskapsmessig resultat til alminnelig inntekt. En debetpostering i resultatregnskapet vedrørende endring i midlertidige forskjeller innebærer en kostnadsvirkning. I beregningen over fremkommer dette slik at netto endring kommer ut med negativt fortegn. Det vil si at kostnadsvirkningen uttrykkes med negativt

fortegn her, mens det i mange regnskapssystemer (og en del regnskapslitteratur) kan være slik at vi benytter negativt fortegn for kreditposter og at positive tall er debetposter. Når vi tar utgangspunkt i et regnskapsmessig overskudd og deretter korrigerer med tallet fra beregningen over, må vi sikre at det regnskapsmessige overskuddet er på rapportform, det vil si med positivt fortegn.

d) Beregning av alminnelig inntekt

Resultat før skatt i regnskapet (overskudd)	183 000
Permanente forskjeller (inntektsvirkning)	78 000
Endring midlertidige forskjeller (kostnadsvirkning)	(215 000)
Alminnelig inntekt	46 000

e) Spesifikasjon av skattekostnad i resultatregnskapet

23 % betalbar skatt av alminnelig inntekt	10 580
Endring i utsatt skattefordel / utsatt skatt, beregnet med sats 23 %	49 450
Skattekostnad i finansregnskapet	60 030

Som en kontroll kan vi sjekke om skattekostnaden utgjør 23 % av regnskapsmessig resultat justert for permanente forskjeller: $60\,030 / (183\,000 + 78\,000) = 23\%$

Oppgave 6-9

Oppgaven dreier seg om et nystartet selskap. Det følger forutsetningsvis av oppgaveteksten at selskapet ikke hadde eiendeler i balansen av skattemessig betydning ved begynnelsen av året.

- a) I løpet av året er dette nystiftede selskapet kjøpt inn varer for 8 462 000 kroner. Det er kostnadsført 8 150 000 kroner. Regnskapsmessig verdi på varelageret 31.12.20X1 blir da $8\,462\,000 - 8\,150\,000 = 312\,000$ kroner. Det er videre opplyst at varelageret er nedskrevet med 50 000 kroner for ukurans. Det vil si at varelageret målt til anskaffelseskostnad blir 362 000 kroner. Dette er skattemessig verdi for varelageret. Skattemessig varekostnad må måles til anskaffelseskost, jf. skatteloven § 14-5 andre ledd, og kan beregnes slik:
 $8\,462\,000 - 362\,000 = \mathbf{8\,100\,000\text{ kroner.}}$
- b) En kundefordring er gått tapt i skattemessig forstand dersom vilkårene i FSFIN § 6-2-1 er oppfylt, jf. skatteloven § 6-2. Situasjonen her er slik at vilkårene i FSFIN § 6-2-1 første ledd bokstav c er oppfylt. Det kan kreves fradrag for konstatert tap på 100 000 kroner. Pålydende for øvrige fordringer i behold 31.12. blir da 33 800 kroner. I tillegg til fradrag for realisert konstatert tap, kan det kreves fradrag for sjablongmessig nedskrivning av kundefordringsmassen. Dette er et nystiftet selskap og regelen i skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav d anvendes. Fradraget i 20X1 blir $33\,800 \times 2\% = 676$ kroner. Til sammen kan det kreves fradrag for 100 676 kroner. Skattemessig verdi av kundefordringen 31.12.20X1 blir $133\,800 - 100\,000 - 676 = 33\,124$ kroner.
- c) I oppgaveteksten er det ikke opplyst noe om hvorvidt selskapet ønsker å foreta skattemessige saldoavskrivninger av inventaret. Her har vi forutsatt at selskapet ønsker lavest mulig alminnelig inntekt, og vi velger derfor å avskrive inventaret skattemessig. Det kan kreves fradrag for avskrivning, jf. § 6-10, jf. § 14-40. Inventar avskrives i saldogruppe d, jf. § 14-41 første ledd. Saldoavskrivningssatsen for gruppe d er 20 %, jf. § 14-43 første ledd. Fradraget for

saldoavskrivning blir $180\,000 \times 20\% = 36\,000$ kroner. Skattemessig verdi av driftsmidlene blir etter dette $180\,000 - 36\,000 = 144\,000$ kroner.

Beregning av midlertidige forskjeller	01.01.	31.12.	Endring
Kundefordringer			
Regnskapsmessig verdi	0	33 800	
Skattemessig verdi	0	33 124	
Midlertidig forskjell	0	676	(676)
Varige driftsmidler			
Regnskapsmessig verdi	0	180 000	
Skattemessig verdi	0	144 000	
Midlertidig forskjell	0	36 000	(36 000)
Varebeholdning			
Regnskapsmessig verdi	0	312 000	
Skattemessig verdi	0	362 000	
Midlertidig forskjell	0	(50 000)	50 000
Sum	0	(13 324)	13 324

- d) I oppgaveteksten er det oppgitt et foreløpig overskudd før skatt på 487 000 kroner. Foran har vi konstatert at en fordring på 100 000 kroner er gått tapt. Vi legger til grunn at dette tapet ikke er kostnadsført regnskapsmessig med virkning for det foreløpige resultatet. Ved beregning av alminnelig inntekt tar vi derfor utgangspunkt i at korrigert overskudd før skatt er 387 000 kroner.

Resultat før skatt i regnskapet (overskudd)	387 000
Endring i midlertidige forskjeller (nto. inntektseffekt)	13 324
Alminnelig inntekt	400 324

Oppgave 6-10

Denne oppgaven er litt uklar. Når det er gitt knappe opplysninger om faktum, og vi er i en situasjon hvor problemstillingene må løses likevel, er det nødvendig å ta egne forutsetninger og eventuelt skrive nødvendige forbehold og presiseringer. Nedenfor har vi forsøkt å vise hvordan dette kan gjøres.

- a) Vi skal beregne alminnelig inntekt fra virksomheten, og starter med å kontrollere at Lars Holm ikke har krevd for høyt fradrag for skattemessige avskrivninger. Samtidig undersøker vi om han har adgang til å kreve høyere fradrag enn det beløpet han har ført som avskrivninger i regnskapet. Det er ikke plikt til å kreve fradrag for avskrivninger, og reglene er utformet slik at loven angir en maksimalgrense for avskrivningsfradrag det enkelte inntektsår. Vanligvis er det lønnsomt for skattyter å kreve maksimale avskrivninger. Det kan kreves fradrag for avskrivninger av varige driftsmidler, jf. skatteloven § 6-10. Fradraget må beregnes etter reglene i § 14-40 flg. Avskrivningsgrunnlaget for avskrivning etter § 14-43 første ledd bokstav d, kan beregnes slik:

Inngående saldo	180 000
Årets tilgang	50 000
Nedskrivning med salgsvederlag for personbil	(135 000)
Avskrivningsgrunnlag 31.12.	95 000

For nærmere forklaring, se kapittel 6 i læreboka. Avskrivning for saldogruppe d utgjør 20 % av avskrivningsgrunnlaget. Fradraget for saldoavskrivning blir $95\ 000 \times 20\ \% = 19\ 000$ kroner.

Skattemessig verdi av driftsmidlene 31.12.20X2 blir $95\ 000 - 19\ 000 = 76\ 000$ kroner.

Lars har kostnadsført medlemskontingent til ECONA. Det kan kreves fradrag for slik kontingent etter skatteloven § 6-19 andre ledd. Fradragets størrelse begrenses til maksimalt 3 850 kroner. Lars får derfor fradrag for hele beløpet på 3 500 kroner. Grensen på to promille av samlet utbetalt lønn får ikke virkning i dette tilfellet, siden to promille vil utgjøre mindre enn 3 850 kroner. (Lønnskostnadene i regnskapet er ikke lønn til Lars selv. Han mottar ingen lønn, siden dette er et enkeltpersonforetak. Lønn gjelder ytelser til personer som Lars er arbeidsgiver for.)

Lars har fradragsført 15 000 kroner i gave til ideell organisasjon. Redd Barna står på Skattedirektoratets liste over organisasjoner som det kan gis gave til med rett til fradrag i inntekten etter skatteloven § 6-50. Fradraget kan ikke overstige 40 000 kroner, jf. femte ledd. Gaven er fradragsberettiget etter § 6-50.

Vi legger til grunn at også øvrige poster har full skattemessig virkning, jf. 5-30, § 6-1 og § 6-2.

Alminnelig inntekt blir lik resultat før skattekostnad i det oppsatte regnskapet, det vil si 710 500 kroner.

- b) Personinntekt fra virksomhet skal beregnes etter reglene i skatteloven § 12-10 flg., jf. § 12-2 første ledd bokstav g. Beregning av personinntekt for innehaver av enkeltpersonforetak er behandlet i kapittel 8 i læreboka.

Alminnelig inntekt fra virksomheten er utgangspunkt for beregning av personinntekt fra virksomhet for innehaver av enkeltpersonforetak, jf. § 12-11 første ledd. Ved beregningen kan det kreves fradrag for et kalkulert skjermingsfradrag, jf. § 12-11 tredje ledd bokstav c. Her er skjermingsgrunnlag og skjermingsrente oppgitt i oppgaveteksten. Skjermingsfradraget blir $190\ 000 \text{ kroner} \times 3\ \% = 5\ 700$ kroner.

Renteinntekter skal tilbakeføres ved beregning av personinntekt fra virksomhet, jf. § 12-11 tredje ledd.

Vi forutsetter at hele rentekostnaden er knyttet til bankgjeld. Som følge av at netto skjermingsgrunnlag er positivt, antar vi at all bankgjeld finansierer eiendeler som inngår i brutto skjermingsgrunnlag. Etter loven er det kun den delen av rentekostnadene som er knyttet til gjeld som finansierer eiendeler som inngår i skjermingsgrunnlaget, som det er fradragsrett for ved personinntektsberegningen etter § 12-10 flg. Her forutsetter vi at vi kan opprettholde hele rentefradraget som er regnskapsført. Problemstillingen er nærmere forklart og eksemplifisert i lærebokas kapittel 8.

Med de forutsetninger vi har gjort rede for her, blir beregnet personinntekt $710\ 500 - 10\ 000 - 5\ 700 = 694\ 800$ kroner.

Oppgave 6-11

For de oppgitte transaksjonene skal det redegjøres for virkning for både alminnelig inntekt og personinntekt for Jens Dal i både inntektsåret 20X1 og inntektsåret 20X2. Til slutt skal netto beløpsmessig virkning på skattegrunnlagene for de nevnte inntektsårene være utregnet.

- a) Faktura fra Eiendomsmegleren AS gjelder kjøp av tomt. Tomt må aktiveres og kan ikke avskrives, da den ikke er utsatt for slit eller elde, jf. skatteloven § 6-10. Inngangsverdien omfatter også alle kjøpsomkostninger. Det vil her si både tinglysningsgebyr og dokumentavgift. Det er følgelig 820 525 kroner som skal aktiveres. Anskaffelsen påvirker ikke Dals skattegrunnlag i de aktuelle inntektsårene.
- b) Utgående faktura til Syd Kjøpesenter AS: Dette er omsetning vunnet ved virksomhet, jf. § 5-30, som skal tas til inntekt i 20X1, jf. § 14-2, med 98 440 kroner. Det vil si at alminnelig inntekt øker med 98 440 kroner i 20X1. Alminnelig inntekt er utgangspunktet for beregning av personinntekt for innehaver av enkeltpersonforetak, se § 12-11 og § 12-10. Følgelig vil omsetningen også inngå i beregnet personinntekt i 20X1.
- c) Faktura fra Electric Equipment AS: Dette er anskaffelse av verktøy for elektrisk virksomheten. Et spørsmål her er om bærevesken er en del av den samlede anskaffelsen av et driftsmiddel, eller om måleinstrumentet og bærevesken må vurderes hver for seg. Eiendeler som kan brukes hver for seg, regnes normalt som flere driftsmidler. Måleinstrumentet kan nok benyttes uten bærevesken, men bærevesken hører naturlig til, og vil neppe bli brukt uten måleinstrumentet. Det er vel mest nærliggende å anse de to objektene som ett driftsmiddel. Det er rimelig å anta at levetiden er mer enn 3 år, men instrumentet vil etter en tid kunne bli slitt og det vil også over tid bli teknologisk ukurant. Kostprisen er høyere enn 15 000 kroner. Følgelig er vilkårene for nektelse av umiddelbar fradragføring på anskaffelsestidspunktet oppfylt. Fradrag gis i form av avskrivninger, jf. §§ 6-10 og 14-40.

60 200 kroner skal føres inn på saldo d, jf. §§ 14-42 andre ledd og 14-41 første ledd, og avskrives sammen med øvrige driftsmidler i denne saldogruppen, med avskrivningssatsen som følger av § 14-43 første ledd. Uten korrigering som nevnt i d) nedenfor, gir dette følgende avskrivninger i 20X1 og 20X2:

	20X1	20X2
Saldo 01.01.	0	42 140
Tilgang	60 200	0
Avskrivningsgrunnlag 31.12.	60 200	48 160
Saldoavskrivning 20 %	12 040	9 632

Alminnelig inntekt fra virksomheten reduseres følgelig i utgangspunktet med 12 040 kroner i 20X1 og med 9 632 kroner i 20X2. Virkningen for beregnet personinntekt fra enkeltpersonforetaket blir tilsvarende.

- d) Kreditnota fra Electric Equipment AS: Det følger av sammenhengen at dette er korrigering av aktiveringen av driftsmiddel under c). Virkningen isolert sett blir slik:

	20X1	20X2
Saldo 01.01.	0	(2 100)
Tilgang	(3 000)	0
Avskrivningsgrunnlag 31.12.	(3 000)	(2 400)
Saldoavskrivning 24 %	(720)	(576)

Transaksjonen reduserer avskrivningsgrunnlaget.

Netto reduseres alminnelig inntekt fra virksomheten følgelig med 11 320 kroner i 20X1 og med 9 056 kroner i 20X2. Virkningen for beregnet personinntekt fra enkeltpersonforetaket blir tilsvarende, når det ses bort fra eventuelle virkninger for skjermingsfradrag via eventuelt positivt skjermingsgrunnlag.

Oppgave 6-12

a) Skattemessig fradragberettiget varekostnad i 20X4:

Ved beregning av beholdningsendring for å komme frem til fradragberettiget varekostnad, skal varelageret verdsettes til kostpris, jf. skatteloven § 14-5 andre ledd. Varelagerets anskaffelsesverdi 01.01. var 2 600 000 + 420 000 = 3 020 000 kroner. Ved utgangen av året var tilsvarende verdi 4 165 800. Fradragberettiget varekostnad blir 43 340 000 – (4 165 800 – 3 020 000) = **42 194 200 kroner**.

b) Ved beregning av regnskapsmessig varekostnad måles beholdningene og beholdningsendringen til regnskapsmessig verdi. Regnskapsmessig varekostnad blir 43 340 000 – (4 165 800 – 2 600 000) = **41 774 200 kroner**.

Beregning av midlertidige forskjeller	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	2 600 000	4 165 000	
Skattemessig verdi	3 020 000	4 165 000	
Midlertidig forskjell	(420 000)	0	(420 000)

Skattemessig varekostnad blir 41 774 200 + 420 000 = 42 194 200 kroner.

c) Beregning av skattemessig nedskrivning av kundefordringene 31.12.20X4 gjøres ved å følge oppskriften i sktl. § 14-5 fjerde ledd bokstavene b og c.

$$7\,465\,789 \times 4 \times \frac{842\,000}{68\,290\,311 + 73\,511\,000} = \mathbf{177\,324} \text{ kroner}$$

d) Regnskapsmessig tap på kundefordringene i 20X4 fremkommer slik:

Konstaterte tap	842 000
Tapsavsetning 20X4	400 000
Tapsavsetning 20X3	(500 000)
Regnskapsmessig tap på kundefordringer i 20X4	742 000

e) Samlet skattemessig fradrag for tap på kundefordringene i 20X4: Det var ingen skattemessig nedskrivning ved utgangen av 20X3. Følgelig tilsvarer årets nedskrivning årets endring i

skattemessig avsetning. Årets endring + konstaterede tap utgjør årets fradragsberettigede tap, jf. § 14-5 og § 6-2 andre ledd. Fradraget blir $(0 + 177\,324) + 842\,000 = 1\,019\,324$ kroner.

- f) Hvordan man via beregning av endring i midlertidig forskjell kommer fram til skattemessig fradrag for tap på kundefordringene i 20X4:

Beregning av midlertidige forskjeller	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	8 350 000	7 065 789	
Skattemessig verdi	8 850 000	7 288 465	
Midlertidig forskjell	(500 000)	(222 676)	(277 324)

Skattemessig fradrag for tap blir $742\,000 + 277\,324 = 1\,019\,324$ kroner

- g) Hvordan selskapets alminnelige inntekt i 20X4 påvirkes av valutakursendringer:
Det forutsettes at selskapet benytter retten til å ikke inntektsføre urealisert gevinst, men krever fradrag for urealisert tap, jf. skatteloven § 14-5 femte ledd og bestemmelser i FSFIN. Tidligere fradragsføring må reverseres i den utstrekning det ikke lenger foreligger et reelt tap målt i forhold kursen på opptakstidspunktet for lånet. Ved utgangen av 20X2 hadde selskapet fradragsført $(6,9-5,5) \times 1\,000\,000 = 1\,400\,000$ kroner i valutatap. I 20X3 måtte selskapet reversere tidligere fradragsføring med 100 000 kroner. $[1\,000\,000 \times (6,80 - 6,90)]$. Deretter oppsto ytterligere tap, som kan fradragsføres i 20X4. Fradraget i 20X4 blir $1\,000\,000 \times (7,10 - 6,80) = 300\,000$ kroner.
- h) Beskatning av selskapseiere er nærmere behandlet i kapittel 8 i læreboka. Hvordan alminnelig inntekt i Langen VVS AS i 20X4 påvirkes av engasjementet i Rørhuset ANS: Aksjeselskap skattlegges for sin andel av overskuddet i ANS som aksjeselskapet har eierandel i, jf. § 10-41. Langen VVS AS må ta 1/3 av 6 000 000 kroner, det vil si 2 000 000 kroner til inntekt.

Langen VVS kan ikke skattlegges for utdelingen etter § 10-42. Denne paragrafen gjelder kun personlige deltakere og ikke selskapsdeltakere. Følgelig er utdelingen i utgangspunktet skattefri for Langen VVS AS, men utdelingen skal likevel beskattes etter § 2-38 sjette ledd. Det vil si at 3 % av mottatt beløp i utgangspunktet er skattepliktig, men ved beregningen av det skattepliktige beløpet kan skatt på overskuddsandelen trekkes fra, jf. henvisningen til § 10-42 tredje ledd. Det er da forutsetningen at utdelingen ikke er tilbakebetaling av tidligere innbetalt kapital. I utgangspunktet blir beregningen slik:

$$[\text{Utdeling}] \times 3\% - [\text{Overskuddsandel} \times \text{skattesats}]$$

Her er det åpenbart at dette beløpet blir negativt, og utdelingen gir her ingen virkning for alminnelig inntekt for Langen VVS AS.

- i) Virkningen bruk av bilen har på alminnelig inntekt i Langen VVS AS i 20X1.

Bilkostnader for selskapets bil skal føres i regnskapet. Det skal også føres saldoavskrivninger, jf. § 6-10 og § 14-40 flg. Dersom en ansatt har anledning til å benytte bilen også til annet enn kjøring i virksomheten, skal den ansatte fordelsbeskattes for dette etter § 5-13, jf. § 5-1 og § 5-10. Fordelen skal fastsettes med utgangspunkt i bilens listepriis som ny. Fordelen settes til 30 % av listepriisen inntil 303 900 kroner, se FSSKD § 5-13-1, og med 20 % av overskytende del av listepriisen. Arbeidsgiver må beregne arbeidsgiveravgift av fordelen, jf. folketrygdloven § 23-2.

Arbeidsgiveravgiften vil være en fradragsberettiget kostnad for arbeidsgiver, jf. skatteloven § 6-1, jf. § 6-15. Beregning av arbeidsgiveravgift:

$$14,1\% \times [(644\ 000 + 48\ 000 - 303\ 900) \times 20\% + 303\ 900 \times 30\%] = 23\ 799 \text{ kroner}$$

$$\text{Saldoavskrivning i 2X04: } 676\ 000 \times (1 - 0,2) \times 20\% = 94\ 640 \text{ kroner}$$

$$\text{Fradrag for bilkostnader i 20X4 blir } 23\ 799 + 94\ 640 + 31\ 240 = \mathbf{149\ 679 \text{ kroner.}}$$

Oppgave 6-13

Oppgaven reiser to sentrale skatterettslige problemstillinger. Den ene problemstillingen er om Annes utleieinntekt er en fordel vunnet ved kapital eller en fordel vunnet ved virksomhet. Se nærmere om virksomhetsbegrepet i Læreboka kapittel 6.2 og i Skatte-ABC emnet «Virksomhet – allment». Annes aktivitet ved utleie av eiendommen bør drøftes med utgangspunkt i retningslinjer knyttet til det skatterettslige virksomhetsbegrepet.

Den neste problemstillingen er om eiendommen skal avskrives, jf. 14-40 flg.

Diskuter disse problemstillingene med en medstudent, og anslå deretter Annes inntektsskatt.

Oppgave 6-14

I denne oppgaven er det nødvendig å ta en del forutsetninger. Dette fremkommer av løsningen nedenfor.

Omsetningen på **9 451 320 kroner** er skattepliktig virksomhetsinntekt, jf. § 5-30 og § 5-1. Inntekter i virksomhet skal tidfestes til det året da inntektene er opptjent, jf. § 14-2.

Det er fradragsrett for varekostnader, jf. § 6-1. Her varekostnaden oppgitt i oppgaven. Det må da legges til grunn at årets beholdningsendring målt til anskaffelseskost, er tatt hensyn til i det oppgitte beløpet for varekostnad, se § 14-5. Fradraget blir **3 793 700 kroner**.

Brutto innrapportert lønn, feriepenger og bonus på 1 810 500 kroner er ikke det beløpet som skal tidfestes til 20X6 etter § 14-2 for arbeidsgiver. Siden vi mangler opplysninger om hvor stor del av disse utbetalingene som gjaldt kostnader påløpt forut for 20X6, klarer vi ikke å få til en helt nøyaktig beregning av alminnelig inntekt. Vi forutsetter at all bonus er opptjent i 20X6 og at påløpte feriepenger per 31.12.20X5 utgjorde 150 000 kroner. Vi forutsetter videre at ansatte opptjener rett til feriepenger av både vanlig lønn og av bonus. Feriepengesatsen for 20X6 blir under disse forutsetningene lik $1\ 810\ 500 - 150\ 000 = 1\ 660\ 500$ kroner. Videre forutsetter vi at feriepengesatsen er 10,2 %, jf. ferielovens bestemmelser. Vi har da tilstrekkelige forutsetninger for å beregne fradragsberettigede personalkostnader inkludert påløpt arbeidsgiveravgift, jf. §§ 6-1, 6-15 og 14-2.

Samlede fradragsberettigede personalkostnader i 20X6 kan anslås til $1\ 660\ 500 \times 1,102 \times 1,141 = \mathbf{2\ 087\ 833 \text{ kroner.}}$

Det er ført fradrag for konstatert tap på 105 000 kroner. Den delen av fordringen som ikke blir dekket etter konkurs hos kunde, er også fradragsberettiget, jf. § 6-2 og FFIN § 6-2-1 først ledd bokstav c. Samlet fradrag for konstaterte tap blir $105\ 000 + 0,4 \times 312\ 000 = \mathbf{229\ 800 \text{ kroner.}}$

Skattemessig nedskrivning av kundefordringene per 31.12.20X6 kan beregnes slik:

$$\frac{229\,800 + 98\,000}{9\,100\,000 + 7\,580\,000} \times 4 \times (820\,500 - 0,4 \times 312\,000) = 54\,688 \text{ kroner}$$

31.12.20X5 var det blitt beregnet skattemessig nedskrivning på kundefordringer med 45 000 kroner til fradrag for forventet tap i 20X6. Dette beløpet må nå inntektsføres (reverseres), jf. § 14-5 fjerde ledd bokstav e.

Summen av konstaterte tap og endring i tapsavsetning blir
 $229\,800 + 54\,688 - 45\,000 = \mathbf{239\,488 \text{ kroner}}$.

Kostnadene for leie av kombinert lager og kontorbygg på **920 000 kroner** er fradragsberettigede, jf. § 6-1. Leiekostnader tidfestes til det året da kostnadene er påløpt. Det samme gjelder andre driftskostnader, jf. § 14-2.

Kjøpet av aksjer påvirker ikke alminnelig inntekt i 20X6. Kjøpesummen aktiveres, og kan eventuelt komme til fradrag som inngangsverdi ved et eventuelt senere skattepliktig salg. (Per i dag vil fritaksmetoden gjelde ved et eventuelt salg, jf. § 2-38. Inngangsverdien kan derfor bare komme til fremtidig fradrag dersom det i fremtiden skjer endring i skattereglene).

Foretaket er medlem i Bedriftsforbundet og betalte 4 800 kroner i kontingent. Bedriftsforbundet er en næringspolitisk forening. Med utgangspunkt i den informasjon vi har funnet på foreningens websider, er vi kommet til at foreningen ikke er en arbeidsgiverforening. Vilkårene for fradragsrett etter § 6-19 første ledd er ikke oppfylt. Derimot er vilkår i andre ledd oppfylt. Det kan her kreves fradrag for kontingent, inntil **3 850 kroner**.

Omkostninger til forsikring, regnskap mv. er **320 000 kroner**, og er fradragsberettiget etter § 6-1.

Det kan kreves fradrag for bærbar pc til **12 700 kroner** i anskaffelsesåret, jf. § 6-1 sammenholdt med § 6-10 og § 14-40 flg.

Oppgaveteksten legger opp til at resten datautstyret skal behandles under ett. Det skal derfor aktiveres. Fradrag gis som avskrivninger, jf. 6-10. Det kan diskuteres om utstyret er kontorutstyr eller produksjonsutstyr. Det skal ikke benyttes til administrasjon, men til utarbeidelse av komplette planer for fremvisning til kundene. Utstyret brukes ikke på byggeplass eller til styring av produksjonsutstyr. Det brukes vel i kontorlokalene. Det er da mest nærliggende å avskrive utstyret i saldogruppe a), jf. § 14-41. Avskrivning i 20X6 i gruppe a) blir
 $(47\,000 + 18\,000 + 4\,000 + 9\,000) \times 30\% = \mathbf{23\,400 \text{ kroner}}$.

Firmaet hadde en lastebil nedskrevet til 420 000 kroner ved inngangen av 20X6. Lastebilen inngår i saldogruppe c, jf. § 14-41. Lastebilen ble solgt i november for 483 000 kroner. Salgssummen nedskrives på saldo 31.12.20X6, jf. § 14-44 andre ledd. Det oppstår da en negativ saldo på $420\,000 - 483\,000 = -63\,000$ kroner. 24 % av negativ saldo må tas til inntekt i 20X6, jf. § 14-46 og § 14-43. **15 120 kroner** må tas til inntekt.

Vi forutsetter at Jeepen som Petter hadde brukt, og som ble anskaffet i desember 20X5 for 318 000 kroner, ble aktivert i saldogruppe d, jf. § 14-41, og at den i 20X5 ble avskrevet fullt ut med 20 %, jf. § 14-43. Vi forutsetter at bilen var eneste eiendel på saldo d per 01.01.20X6. Inngående verdi i 20X6

er da $318\,000 \times 0,8 = 254\,400$ kroner. Salgssummen på 280 000 kroner 1. juni 20X6 nedskriver vi på saldo. Etter dette ble det kjøpt en Audi. Kjøpesummen på 480 000 blir lagt til saldo d. Avskrivningsgrunnlaget 31.12.20X6 utgjør etter dette $254\,400 - 280\,000 + 490\,000 = 464\,400$ kroner. Avskrivning for 20X6 blir da $464\,400 \times 20\% = 92\,880$ kroner.

Det kan kreves fradrag for driftskostnadene til bilene, jf. § 6-1. Dette utgjør $29\,000 + 23\,000 + 9300 = \mathbf{61\,300}$ kroner.

Også leiekostnad for bil er fradragsberettiget etter § 6-1. Dette blir $3\,000 \times 12 = \mathbf{36\,000}$ kroner.

Som følge av at Petter har brukt regnskapsførte biler privat, får han ikke fradrag for bilkostnadene fullt ut. En andel av fradragene for bilkostnader må tilbakeføres, jf. § 6-12. Vi må gjøre to beregninger. Først regner vi ut beløpet som fremkommer ved å anvende § 6-12 første ledd bokstav a. Deretter regner vi ut beløpet som fremkommer ved å anvende § 6-12 første ledd bokstav b. Tilbakeføringsbeløpet er det laveste av disse to beløpene.

Beregning etter bokstav a

Ved beregning for Jeepen må vi ta hensyn til at bilen er mer enn tre år gammel. Petter har disponert Jeepen i fem måneder. Den nye Audien har han brukt i 7 måneder. Vi forutsetter at listepreisen for Audien var lik kjøpsprisen, det vil si 490 000 kroner.

Jeep: $((530\,000 \times 0,75 - 303\,900) \times 0,2 + 303\,900 \times 0,3) \times 5/12 =$	45 788
Audi: $((490\,000 - 303\,900) \times 0,2 + 303\,900 \times 0,3) \times 7/12 =$	74 894
Sum	120 682

Beregning etter bokstav b

Det er gitt utfyllende regler om beregningen i FSFIN.

Jeep: $(530\,000 \times (1-0,17)^5 \times 0,17 + 29\,000) \times 5/12 =$	26 871
Audi: $(490\,000 \times 0,17 + 23\,000) \times 7/12 =$	62 008
Sum	88 879

75 % av 88 879 blir 66 660 kroner, som er lavere enn 120 201 kroner. Dermed blir tilbakeføringsbeløpet **66 660 kroner**. Det vil si at det har inntektsvirkning ved beregning av alminnelig inntekt.

Foretaket kjøpte en naboeiendom for 2 320 000 kroner våren 20X6. Halve vederlaget gjaldt en litt forfallen lagerbygning, og resten gjaldt tomta. Det var dermed ingen tekniske installasjoner med økonomisk verdi i bygningen på kjøpstidspunktet. Lagerbygg skal avskrives på en egen saldo for bygget i gruppe h med 4 %, jf. § 14-41 og § 14-43. Avskrivning av bygget i anskaffelsesåret blir $1\,160\,000 \times 4\% = \mathbf{46\,400}$ kroner. Tomt kan ikke avskrives, jf. § 6-10.

Nytt ventilasjonsanlegg til 80 000 kroner må anses som en påkostning, som skal føres inn på saldo j for lagerbygget. Avskrivning i 20X6 blir $80\,000 \times 10\% = \mathbf{8\,000}$ kroner.

Vedlikehold på **200 000 kroner** kan fradragsføres i 20X6, jf. § 6-1 og § 6-11.

Høsten 20X6 ble halve tomta ekspropriert av kommunen. For dette mottok Petter 720 000 kroner. Ekspropriasjon er realisasjon, jf. § 9-2, og erstatningen behandles skattemessig på samme vis som et ordinært salgsvederlag. Vi forutsetter at anskaffelsesverdien per kvadratmeter er lik for hele tomta.

Inngangsverdien for det eksproprierte området blir dermed $0,5 \times 1\,160\,000 = 580\,000$ kroner. Realisert tomtegevinst blir $720\,000 - 580\,000 = 140\,000$ kroner. Vi legger til grunn at beskatningen ønskes utsatt lengst mulig. Gevinst overføres derfor til gevinst- og tapskonto, jf. § 14-53. (Se kapittel 7 i læreboka). Vi forutsetter videre at foretaket fra før av ikke har noen saldo på gevinst- og tapskontoen, og at denne gevinstsaldoen blir inntektsføringsgrunnlaget per 31.12.20X6. Beløpet som må inntektsføres i 20X6 blir $140\,000 \times 20\% = \mathbf{28\,000}$ kroner, jf. § 14-45.

Påløpte på renter på **3 600 kroner** kan det kreves fradrag for, jf. § 6-40 og § 14-2.

Etter dette blir beregning av alminnelig inntekt slik:

Omsetning		9 451 320
Inntektsført fra negativ saldo, gruppe c		15 120
Inntektsført fra gevinst- og tapskonto		28 000
Sum skattepliktige inntekter		9 494 440
Varekostnader		3 793 700
Personalkostnader		2 087 833
Tap på kundefordringer		239 488
Kontingent		3 850
Kjøpt bærbar PC		12 700
Forsikring, regnskapsføring mv.		320 000
Avskrivninger		
gruppe a)	23 400	
gruppe d)	92 880	
gruppe h)	46 400	
gruppe j)	8 000	170 680
Driftskostnader biler		61 300
Leiekostnader bil		36 000
Vedlikehold		200 000
Rentekostnader		3 600
Tilbakeføring av bilkostnader		(66 660)
Sum fradragsberettigede kostnader		6 862 491
Alminnelig inntekt i 20X6		2 631 949

Oppgave 6-15

- a) Som følge av at Ylva har brukt regnskapsført bil privat, får hun ikke fradrag for bilkostnadene fullt ut. En del av bilkostnadene må tilbakeføres, jf. § 6-12. Vi må gjøre to beregninger. Først regner vi ut beløpet som fremkommer ved å anvende § 6-12 første ledd bokstav a. Deretter regner vi ut beløpet som fremkommer ved å anvende § 6-12 første ledd bokstav b. Tilbakeføringsbeløpet er det laveste av disse to beløpene.

Beregning etter bokstav a

$$(580\,000 - 303\,900) \times 0,2 + 303\,900 \times 0,3 = 146\,390 \text{ kroner}$$

Beregning etter bokstav b

$$580\,000 \times (1 - 0,17)^2 \times 0,17 + (133\,309 - 84\,000) = 117\,235 \text{ kroner}$$

75 % av 117 235 blir 87 926 kroner, som er lavere enn 145 320 kroner. Dermed blir tilbakeføringsbeløpet 87 926 kroner. Det vil si at det har inntektsvirkning ved beregning av alminnelig inntekt.

Fradraget for bilkostnader blir $133\,309 - 87\,926 = 45\,383$ kroner.

- b) Dersom en ansatt benytter bilen privat, må Ylva betale arbeidsgiveravgift av det beløpet som er skattepliktig fordel for den ansatte. Arbeidsgiveravgiften utgjør $145\,910 \times 14,1\% = 20\,490$ kroner. Ylva får fradrag for alle bilkostnader, det vil si 133 309 kroner, samt arbeidsgiveravgiften på 20 573 kroner.

Oppgave 6-16

- a) Ingen av de nevnte postene skal ha virkning på alminnelig inntekt. Inntekter fra tilvirkningskontrakter skal tas med i alminnelig inntekt i fullføringsåret. Det samme gjelder kostnader, jf. § 14-5.
- b) Regnskapsmessig virkning er et overskudd før skatt på 3 millioner kroner. Dette reverseres gjennom endring i midlertidige forskjeller, slik at virkningen på alminnelig inntekt blir 0 kroner. Dersom vi forutsetter at det ikke var noen midlertidige forskjeller knyttet til tilvirkningskontrakter ved inngangen av året, kan dette illustreres slik:

Beregning av midlertidige forskjeller	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	0	65 000 000	
Skattemessig verdi	0	62 000 000	
Midlertidig forskjell	0	3 000 000	(3 000 000)

Oppgave 6-17

- a) Skillet mellom tilvirkningskontrakt og vanlige vare- og tjenesteleveranser er avgjørende for å få til korrekt tidfesting. Det følger av § 14-5 tredje ledd at fortjeneste på tilvirkningskontrakter ikke skal tas med i alminnelig inntekt før kontrakten er fullført. For andre leveranser gjelder realisasjonsprinsippet i § 14-2. Ifølge Skatte-ABC er en tilvirkningskontrakt en avtale om å lage noe mot fast pris. Dette avgrenses mot rene tjenesteleveranser og mot regningsarbeider. Med regningsarbeider menes leveranser hvor materialer faktureres etter forbruk og arbeid etter medgått tid.

Slik faktum er fremstilt i oppgaveteksten, er dette etter vår oppfatning ikke en tilvirkningskontrakt. Varesalget skal tidfestes til leveringstidspunktet for varene, og inntekt for snekkerarbeid skal tas med i alminnelig inntekt når arbeidet er utført.

Hadde avtalen vært at Snill & Grei AS skulle montere ferdig bordkledning på 8 rekkehus til en fast pris på 2 850 000 kroner, ville det vært en tilvirkningskontrakt.

- b) Snill & Grei AS må inntektsføre 697 600 kroner med skattemessig virkning i 20X1, jf. § 14-2 og svaret over på a). Det kan kreves fradrag for dokumenterte påløpte kostnader, jf. § 6-1. Det ser

ut til at prosjektrengskapet inneholder kalkulatoriske kostnader. Det gis ikke fradrag for kalkulatoriske kostnader, kun faktisk påløpte kostnader.

- c) Den skattemessige balanseverdien for dette prosjektet vil være 0 kroner. Forutsatt at også den regnskapsmessige verdien er 0, blir det ingen midlertidig forskjell for dette prosjektet.

Oppgave 6-18

- a) Det kan kreves fradrag for kostnad til forbrukte og solgte varer etter § 6-1. Tidfestingsreglene for varekostnader i § 14-5 er utformet med utgangspunkt i regnskapslogikk. Fradragsberettiget kostnad fremkommer ved å justere årets varekjøp med beholdningsendring, hvor beholdningene er verdsatt til skattemessig verdi. Varebeholdninger skal verdsettes til anskaffelseskost, jf. § 14-5 andre ledd.

Inngående beholdning 01.01.	3 382 000
Varekjøp	41 240 000
Utgående beholdning	(3 766 000)
Skattemessig varekostnad	40 856 000

- b) Regnskapsmessig varekostnad kan beregnes på samme måte, men beholdningene må måles til regnskapsmessig verdi. I dette tilfellet medfører det at beholdningene er redusert med ukuransnedskrivning.

Inngående beholdning 01.01.	3 132 000
Varekjøp	41 240 000
Utgående beholdning	(3 601 000)
Regnskapsmessig varekostnad	40 771 000

Beregning av endring i midlertidige forskjeller:

	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	3 132 000	3 601 000	
Skattemessig verdi	3 382 000	3 766 000	
Midlertidig forskjell	(250 000)	(165 000)	(85 000)

Både 01.01. og 31.12. er regnskapsmessig verdi lavere enn skattemessig verdi. Det betyr at selskapet har en utsatt skattefordel knyttet til varelageret. I løpet av året reduseres skattefordelen. Dette medfører en kreditpostering i balansen og en debetpostering i resultatet. Tilsvarende vil endringen i midlertidig forskjell ha en kostnadsvirkning ved overgang fra regnskapsmessig resultat til alminnelig inntekt. Beregning av skattemessig varekostnad:

Regnskapsmessig varekostnad	40 771 000
Endring i midlertidig forskjell	85 000
Skattemessig varekostnad	40 856 000

c) Skattemessig fradrag for tap på fordringer i 20X2.

Vi beregner først konstaterte tap. For referanser og forklaring, se løsningen til oppgave 5-1.

Konstaterte tap på fordringer i første halvår	180 000
Fattigmannen AS	45 000
Grådigper AS (90 % tapt)	61 200
Innkomet på tidligere avskrevet fordring	(10 000)
Netto konstaterte tap	276 200

Etter tapsføring blir pålydende verdi av regnskapsførte kundefordringer
 $3\,020\,000 - 45\,000 - 61\,200 = 2\,913\,800$ kroner.

Beløp innkommet på tidligere avskrevet fordring skal tas til tas med i alminnelig inntekt. Det er mest vanlig at slik inntekt reduserer beregnet tap, slik vi har gjort det over. Ved beregning av sjablongmessig nedskrivning skal beløpet bare være med i «konstatert tap» dersom beløpet gjelder fordring som er tapsført i 20X1 eller 20X2. Her forutsetter vi at beløpet på 10 000 kroner gjelder en eldre fordring. Derfor blir tapsbeløpet som skal anvendes ved sjablongmessig nedskrivning av kundefordringsmassen 31.12.20X2, 286 200 kroner. Nedskrivningsbeløp per 31.12.20X2:

$$\frac{422\,000 + 286\,200}{65\,300\,000 + 64\,457\,000} \times 4 \times 2\,913\,800 = 63\,613 \text{ kroner}$$

Samlet fradrag for tap blir $276\,200 + 63\,613 - 188\,200 = \mathbf{151\,613}$ kroner.

d) Utskiftningen av vinduer er vedlikehold og kan fradragføres i året vedlikeholdet er utført, jf. § 6-1, §6-11 og § 14-2 andre ledd. Ny lasterampe på baksiden av bygget må aktiveres som del av bygget. Lagerbygg avskrives i gruppe h med 4 %, jf. § 14-41 og § 14-43. Det vil si at saldo for driftsmidler ved utgangen av året øker med $380\,000 \times 0,96 = 364\,800$ kroner. Vi foretar ingen korrigerende av foreløpig regnskapsmessig resultat før skatt og regnskapsmessig verdi for driftsmidlene, fordi dette ikke er nødvendig for å beregne riktig alminnelig inntekt. Vi kan nå beregne endring i midlertidig forskjell for driftsmidler:

	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	40 000 000	42 560 000	
Skattemessig verdi	37 990 000	41 364 800	
Midlertidig forskjell	2 010 000	1 195 200	814 800

Samlet har vi nå tilstrekkelige opplysninger til å beregne alminnelig inntekt for 20X2. Vi benytter regnskapslogikk for å viser beregningen, det vil si minus (her parantes) for å angi kredit og positive tall uten parantes for å angi debet.

Foreløpig resultat før skatt (overskudd)	(2 000 000)
Korrigerende av tap på fordringer (151 613 – 180 000)	(28 387)
Endring midlertidige forskjeller varer	85 000
Endring midlertidige forskjeller driftsmidler	(814 800)
Skattemessig overskudd	(2 758 187)

Alminnelig inntekt blir **2 758 187 kroner**.

Oppgave 6-19

For henvisninger og nærmere forklaringer vises det løsningsforslagene til forutgående oppgaver.

a) Skattemessig verdi av driftsmidlene 31.12.20X2 blir

$11\,678\,000 + 3\,000\,000 - 1\,340\,000 = 13\,338\,000$ kroner. Det foreløpige regnskapsmessige resultatet må korrigeres for endring i midlertidige forskjeller for driftsmidler.

	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	12 250 000	12 854 000	
Skattemessig verdi	11 678 000	13 338 000	
Midlertidig forskjell	572 000	(484 000)	1 056 000

Skattemessig varekostnad kan beregnes slik:

$1\,667\,000 + 19\,589\,000 - 2\,400\,000 = 18\,856\,000$ kroner.

Den regnskapsmessige varekostnaden kan beregnes slik:

$1\,467\,000 + 19\,589\,000 - 1\,900\,000 = 19\,156\,000$ kroner.

Vi ser at endring i midlertidig forskjell blir $19\,156\,000 - 18\,856\,000 = 300\,000$ kroner. Vi kommer frem til det samme resultatet ved å ta utgangspunkt i balansetall:

	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	1 467 000	1 900 000	
Skattemessig verdi	1 667 000	2 400 000	
Midlertidig forskjell	(200 000)	(500 000)	300 000

Kundefordringene kan nedskrives etter § 14-5. Beregning av nedskrivningsbeløpet:

$$\frac{228\,000}{37\,500\,000 + 41\,000\,000} \times 4 \times 999\,000 = \mathbf{11\,606\,kroner}$$

Det var ingen avsetning ved begynnelsen av året. Verken ved begynnelsen eller slutten av året var det noen regnskapsmessig avsetning knyttet til kundefordringene. Følgelig blir endringen i midlertidig forskjell i dette tilfellet lik nedskrivningen per 31.12, det vil si 11 606 kroner.

Valutakursendring knyttet til gjeld skal beskattes separat. Kursgevinst er skattepliktig, jf. § 5-30, og tap er fradragsberettiget, jf. § 6-2. Det er ulike tidfestingsregler for gevinster/tap knyttet til henholdsvis kortsiktige og langsiktige gjelds- og fordringsposter, sml. § 14-4 andre ledd og § 14-5 femte ledd. Fordring eller gjeld som forfaller mer enn ett år etter utløpet av det regnskapsåret fordringen eller gjeldsposten er ervervet i, er langsiktig

Gjeldsposten i GBP har forfallsdato i året etter 20X2, som var etableringsåret for denne posten, og er derfor kortsiktig. Det blir ingen midlertidig forskjell per 31.12.20X2 knyttet til denne posten.

De to øvrige gjeldspostene er langsiktige. For å beregne skattemessig verdi 31.12.20X2 må vi sammenligne kursen 31.12.20X2 med kursen på ervervstidspunktet for posten, jf. § 14-5 og nærmere bestemmelser i FSFIN.

USD-kursen var 8,30 ved utgangen av 20X2 mot 7,90 på ervervstidspunktet. Siden dette er en gjeldspost, foreligger det et urealisert tap. Netto tap beregnet etter reglene i FSFIN er fradragsberettiget. Kursen settes til 8,30 ved beregning av skattemessig verdi.

Per 01.01.20X2 var gjeldsposten i USD omregnet i regnskapet til 8,45. Vi legger til grunn at dette også var kursen som ble anvendt for å beregne skattemessig verdi, siden det forelå et urealisert skattemessig tap knyttet til denne posten også da. Det er derfor ingen midlertidige forskjell per 01.01.20X2 som vi trenger å ta hensyn til. Reversering av tidligere tapsfradrag er allerede hensyntatt i finansregnskapet for 2X02, ved at det der er gjennomført omregning til dagskurs.

Det foreligger også et urealisert tap på gjeld i Euro. Kursen på opptakstidspunktet var 9,10 og kursen 31.12.20X2 var 9,40. Vi bruker den høyeste av disse to ved beregning av skattemessig verdi per 31.12.20X2. Ved anvendelse av kurs 9,40 blir det ikke noen forskjell mellom regnskapsmessig og skattemessig verdsettelse for denne posten.

Selskapet har et fremførbart underskudd som kan redusere alminnelig inntekt i 20X2, jf. § 6-3 fjerde ledd og § 14-6. Skattemessig fremførbart underskudd er en midlertidig forskjell som representerer en utsatt skattefordel for selskapet. Når vi utnytter underskuddet fullt ut i 20X2, blir den skattemessige verdien av dette ved utgangen av året lik 0.

	01.01.	31.12.	Endring
Regnskapsmessig verdi	0	0	
Skattemessig verdi	880 000	0	
Midlertidig forskjell	(880 000)	0	(880 000)

Vi kan nå beregne samlet endring i midlertidige forskjeller i 20X2:
 $1\ 056\ 000 + 300\ 000 - 11\ 606 - 880\ 000 = 464\ 394$ kroner.

Alminnelig inntekt etter underskudds-fremføring:

Resultat før skatt	6 000 000	
Endring midlertidige forskjeller	464 394	
Alminnelig inntekt	6 464 394	
Betalbar skatt, 23 % (debet)		1 486 811
Endring nto. utsatt skattefordel, 23 % (kredit)		(106 811)
Skattekostnad i resultatregnskapet		1 380 000

Midlertidige forskjeller:	IB	UB
Driftsmidler	572 000	(484 000)
Varer	(200 000)	(500 000)
Kundefordringer	0	11 606
Skattemessig fremførbart underskudd	(880 000)	0
Sum / endring	(508 000)	(972 394)
Utsatt skattefordel, 23 %, i balansen (eiendel)	116 840	223 650
Betalbar skatt i balansen (gjeld)		1 380 000

Oppgave 6-20

Vi skal beregne virkninger for alminnelig inntekt i 20X3. Vi må først sortere postene. I virksomhet er det fradragsrett for valutatap og skatteplikt for valutagevinster, jf. § 6-2. Kortsiktige poster skal skattemessig verdsettes til dagskurs, jf. § 14-4, mens langsiktige poster behandles etter et porteføljeprinsipp med reversering, jf. § 14-5 og nærmere regler i FSFIN. Fordring eller gjeld som forfaller mer enn ett år etter utløpet av det regnskapsåret fordringen eller gjeldsposten er ervervet i, er langsiktig.

FSFIN krever at det skal føres en omvurderingskonto. Vi gjør dette ved å beregne gevinst/tap for samtlige langsiktige poster under ett per **31.12.2X03**:

Valuta	Beløp i u.val.	Etableringskurs	Dagskurs	Gevinst/tap
Gjeld GBP	(100 000)	11,20	11,90	(70 000)
Gjeld USD	(550 000)	6,90	8,30	(770 000)
Fordring GBP	30 000	11,20	11,90	21 000
Fordring Euro	44 000	8,90	9,40	22 000
Netto urealisert tap				(797 000)

Gevinst er motregnet mot tap. Det er fradragsrett for netto urealisert tap, men ikke plikt til å inntektsføre netto urealisert gevinst. Vi forutsetter at tidligere netto urealisert tap har fått virkning for alminnelig inntekt i tidligere inntektsår. Derfor kan vi ikke fradragsføre hele beløpet som er beregnet over. Det er kun endringen i forhold til tilsvarende netto urealisert tap foregående inntektsår som skal få virkning for alminnelig inntekt. Vi utfører tilsvarende beregning per **31.12.2X02**:

Valuta	Beløp i u. val.	Etableringskurs	Dagskurs 01.01	Resultat
Gjeld GBP	(100 000)	11,20	11,00	20 000
Gjeld USD	(550 000)	6,90	8,45	(852 500)
Fordring GBP	30 000	11,20	11,00	(6 000)
Netto urealisert tap				(838 500)

Vi ser at netto urealisert tap er redusert fra 838 500 kroner til 797 000 kroner. Dette betyr at tidligere fradrag må reverseres ved å inntektsføre $838\,500 - 797\,000 = 41\,500$ kroner.

Bedriften har et urealisert tap på den kortsiktige gjeldsposten på 280 000 €, fordi kursen har gått fra 8,90 på etableringstidspunktet 26.06.20X3 til 9,40 ved utgangen av året. Det urealiserte tapet på 140 000 kroner kan fradragsføres i 20X3, jf. § 14-4.

Oppgave 6-21

a) Fradragsberettiget varekostnad, jf. § 14-5 andre ledd.

$$\text{Varekostnad} = \text{IB} + \text{kjøp} - \text{UB}$$

Anskaffelseskost skal legges til grunn, jf. § 14-5 andre ledd.

Varekostnad;

$$1\,950\,000 + 32\,420\,000 - 2\,035\,000 = \mathbf{32\,335\,000 \text{ kroner.}}$$

b) Avskrivninger for 20X1

Kjøp av kopimaskin føres inn på saldogruppe a, jf. § 14-42 andre ledd. Den innkjøpte kopimaskina er et betydelig og varig driftsmiddel, jf. § 14-40 første ledd.

Saldogruppe a

IB	300 000
kjøp, jf. § 14-42 andre ledd	200 000
Avskrivningsgrunnlag	500 000
Avskrivning, jf. § 14-43 første ledd a - 30 %	150 000
UB	350 000

I saldogruppe c kjøpes en varebil. Varebilen er et betydelig og varig driftsmiddel, jf. § 14-40 første ledd, og kjøpt bil føres inn på saldo, jf. § 14-42 andre ledd. I tillegg selges en varebil for 180 000 kroner. Etter § 14-44 andre ledd kan skattyter velge å inntektsføre vederlaget i realisasjonsåret. Skattyter kan imidlertid også velge å nedskrive salgsvederlaget på saldo. En nedskrivning av salgsvederlaget på saldo gir en utsettelse av beskatningen, og skattyter velger derfor dette alternativet.

Saldogruppe c

IB	550 000
Kjøp varebil, jf. § 14-42 andre ledd	300 000
Salg varebil, jf. § 14-44 andre ledd	-180 000
Avskrivningsgrunnlag	670 000
Avskrivning, jf. § 14-43 første ledd c - 24 %	160 800
UB	509 200

Saldogruppe d

IB	470 000
Avskrivningsgrunnlag	470 000
Avskrivning, jf. § 14-43 første ledd d - 20 %	94 000
UB	376 000

Saldogruppe i

IB	3 650 000
Avskrivningsgrunnlag	3 650 000
Avskrivning, jf. § 14-43 første ledd i - 2 %	73 000
UB	3 577 000

Saldogruppe j

IB	848 000
Avskrivningsgrunnlag	848 000
Avskrivning, jf. § 14-43 første ledd j - 10 %	84 800
UB	763 200

En tomt er ikke utsatt for verdiforringelse ved slit eller elde, og oppfyller ikke vilkårene for avskrivning i § 6-10.

Avskrivninger 20X1

Saldogruppe a	150 000
Saldogruppe c	160 800
Saldogruppe d	94 000
Saldogruppe i	73 000
Saldogruppe j	84 800
Sum	562 600

Varige driftsmidler 31.12.20X1

Saldogruppe a	350 000
Saldogruppe c	509 200
Saldogruppe d	376 000
Saldogruppe i	3 577 000
Saldogruppe j	763 200
Tomt	1 250 000
Sum	6 825 400

c) Alminnelig inntekt 20X1.

Ved beregning av alminnelig inntekt for virksomheten, jf. § 5-1 og § 5-30 tar vi utgangspunkt i opplysningene i regnskapet. Vi korrigerer for inntektsført salgssum varebil, i og med at salgsvederlaget er nedskrevet på saldo, jf. § 14-44 andre ledd. Videre legger vi inn varekostnad og skattemessige avskrivninger i beregningen. Vi forutsetter at øvrige driftskostnader er fradragsberettiget etter § 6-1.

Alminnelig inntekt

Omsetning av varer	38 950 000
Andre inntekter	200 000
Sum inntekter	39 150 000

Varekostnad	32 335 000
Personalkostnader	2 116 000
Driftskostnader lokaler	374 000
Vedlikehold lokaler	38 000
Driftskostnader biler	174 000
Reklamekostnad	112 000
Andre driftskostnader	289 000
Avskrivninger	562 600
Sum driftskostnader	36 000 600

Driftsresultat **3 149 400**

Renteinntekter	21 500
Rentekostnader	89 000

Alminnelig inntekt 3 081 900

d) Personinntekt 2017

Etter § 12-10 første ledd skal det beregnes personinntekt av eier av enkeltpersonforetak, jf. også § 12-2 første ledd g. Personinntekten beregnes etter § 12-11 med utgangspunkt i alminnelig inntekt fra virksomheten. Det korrigeres for renteinntekter, jf. § 12-11 tredje ledd a.

Fradrag for skjerming etter § 12-12: (5 000 000 x 1 %) = 50 000 kroner.

Personinntekt 20X1

Alminnelig inntekt	3 081 900
Renteinntekter	-21 500
Skjerming	-50 000
Personinntekt	3 010 400

e) Skatt 20X1

Alminnelig inntekt	3 081 900
Personfradrag, jf. § 15-4	54 750
Grunnlag beregning av skatt	3 027 150
Skatt - 23 %	696 245

Personinntekt	3 010 400
---------------	-----------

Trygdeavgift, jf. avgiftsvedt. § 8 -11,4 %	343 185
--	----------------

Trinnskatt

Trinn 1 (237 900 - 169 000) x 1,4 %	965
Trinn 2 (598 050 - 237 900) x 3,3 %	11 885
Trinn 3 (962 050 - 598 050) x 12,4 %	45 136
Trinn 4 (3 010 400 - 962 050) x 15,4 %	315 446
Sum	373 432

Sum skatt

Skatt alminnelig inntekt	696 245
Trygdeavgift	343 185
Trinnskatt	373 432
Sum	1 412 862